

Ἰακώβου

Ἰάκωβος, θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ δοῦλος, ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς **1**

ἐν τῇ διασπορᾷ,¹ χαίρειν.

Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς² περιπέσητε³ **2**

ποικίλοις,⁴ γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον⁵ ὑμῶν τῆς πίστεως **3**

κατεργάζεται⁶ ὑπομονήν· ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον⁷ ἐχέτω, ἵνα ᾗτε **4**

τέλειοι⁷ καὶ ὁλόκληροι,⁸ ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.⁹

Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται⁹ σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν **5**

ἀπλῶς,¹⁰ καὶ οὐκ ὀνειδίζοντος,¹¹ καὶ δοθήσεται αὐτῷ. Αἰτείτω δὲ ἐν **6**

πίστει, μηδὲν διακρινόμενος·¹² ὁ γὰρ διακρινόμενος¹² ἔοικεν¹³ κλύδωνι

θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ¹⁴ καὶ ῥιπιζομένῳ.¹⁵ Μὴ γὰρ οἰέσθω¹⁶ ὁ **7**

ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήψεται τι παρὰ τοῦ κυρίου. Ἄνῃρ δίψυχος,¹⁷ **8**

ἀκατάστατος¹⁸ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

¹ διασπορά, ᾱς, ῃ, diaspora, dispersion. ² πειρασμός, οὔ, ὁ, temptation, trial. ³ περιπίπτω, fall in with, strike. ⁴ ποικίλος, varied, manifold. ⁵ δοκίμιον, ου, τό, testing, test. ⁶ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁷ τέλειος, complete, perfect. ⁸ ὁλόκληρος, whole, complete. ⁹ λείπω, leave, leave behind. ¹⁰ ἀπλῶς, simply, sincerely. ¹¹ ὀνειδίζω, reproach, revile. ¹² διακρίνω, discriminate, judge. ¹³ ἔοικα, be like, am like. ¹⁴ ἀνεμίζω, am blown with the wind. ¹⁵ ῥιπίζω, toss to and fro. ¹⁶ οἶμαι, think, suppose. ¹⁷ δίψυχος, double-minded, hesitating. ¹⁸ ἀκατάστατος, unstable, restless.

Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινός¹ ἐν τῷ ὕψει² αὐτοῦ· ὁ δὲ πλούσιος ἐν
 τῇ ταπεινώσει³ αὐτοῦ· ὅτι ὡς ἄνθος⁴ χόρτου⁵ παρελεύσεται. Ἀνέτειλεν⁶
 γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι,⁷ καὶ ἐξήρανεν⁸ τὸν χόρτον,⁵ καὶ τὸ ἄνθος⁴
 αὐτοῦ ἐξέπεσεν,⁹ καὶ ἡ εὐπρέπεια¹⁰ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο·
 οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις¹¹ αὐτοῦ μαρανθήσεται.¹²

Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει¹³ πειρασμόν·¹⁴ ὅτι δόκιμος¹⁵ γενόμενος
 λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο¹⁶ ὁ κύριος τοῖς
 ἀγαπῶσιν αὐτόν. Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι Ἀπὸ θεοῦ
 πειράζομαι· ὁ γὰρ θεὸς ἀπείραστος¹⁷ ἐστὶν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς
 οὐδένα· ἕκαστος δὲ πειράζεται, ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος¹⁸
 καὶ δελεαζόμενος.¹⁹ Εἴτα²⁰ ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα²¹ τίττει²² ἁμαρτίαν·
 ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα²³ ἀποκύει²⁴ θάνατον. Μὴ πλανᾶσθε,
 ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Πᾶσα δόσις²⁵ ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα²⁶ τέλειον²⁷
 ἄνωθέν²⁸ ἐστὶν, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔστι
 παραλλαγή,³⁰ ἢ τροπῆς³¹ ἀποσκίασμα.³² Βουλευθεὶς ἀπεκύησεν²⁴ ἡμᾶς
 λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν³³ τινὰ τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.

¹ ταπεινός, humble, downcast. ² ὕψος, οὐς, τό, height, heaven. ³ ταπεινώσις, εὖς, ἡ, humiliation, humble state. ⁴ ἄνθος, οὐς, τό, flower, bloom. ⁵ χόρτος, οὐ, ὁ, grass, hay. ⁶ ἀνατέλλω, cause to rise, make to rise. ⁷ καύσων, ὠνος, ὁ, burning heat, scorching heat. ⁸ ξηραίνω, dry up, parch. ⁹ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁰ εὐπρέπεια, ας, ἡ, beauty, loveliness. ¹¹ πορεία, ας, ἡ, journey, way. ¹² μαραίνω, die, wither. ¹³ ὑπομένω, tarry, endure. ¹⁴ πειρασμός, οὔ, ὁ, temptation, trial. ¹⁵ δόκιμος, tested, approved. ¹⁶ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ¹⁷ ἀπείραστος, unable to be tempted, untried. ¹⁸ ἐξέλκω, drag away, entice. ¹⁹ δελεάζω, lure, entice. ²⁰ εἴτα, then, thereafter. ²¹ συλλαμβάνω, take, conceive. ²² τίττω, give birth to, bear. ²³ ἀποτελέω, bring to completion, finish. ²⁴ ἀποκύει, give birth to, bring forth. ²⁵ δόσις, εὖς, ἡ, gift, giving. ²⁶ δῶρημα, τος, τό, gift, present. ²⁷ τέλειος, complete, perfect. ²⁸ ἄνωθεν, from above, again. ²⁹ ἐνι, there is in, is present. ³⁰ παραλλαγή, ἡς, ἡ, change, variation. ³¹ τροπή, ἡς, ἡ, turning, change. ³² ἀποσκίασμα, τος, τό, shadow, faint image or copy. ³³ ἀπαρχή, ἡς, ἡ, first fruit. ³⁴ κτίσμα, ος, τό, creature, created thing.

Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχύς¹ εἰς τὸ ἀκοῦσαι, 19
 βραδύς² εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδύς² εἰς ὀργήν· ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς 20
 δικαιοσύνην θεοῦ οὐ κατεργάζεται.³ Διὸ ἀποθέμενοι⁴ πᾶσαν ῥυπαρίαν⁵ 21
 καὶ περισσεῖαν⁶ κακίας,⁷ ἐνπραῦτητι⁸ δέξασθε τὸν ἔμφυτον⁹ λόγον, τὸν
 δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ¹⁰ λόγου, καὶ μὴ 22
 μόνον ἀκροαταί,¹¹ παραλογιζόμενοι¹² ἑαυτούς. Ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς¹¹ 23
 λόγου ἐστὶν καὶ οὐ ποιητής,¹⁰ οὗτος ἔοικεν¹³ ἀνδρὶ κατανοοῦντι¹⁴ τὸ
 πρόσωπον τῆς γενέσεως¹⁵ αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ·¹⁶ κατενόησεν¹⁴ γὰρ ἑαυτὸν 24
 καὶ ἀπελήλυθεν, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο¹⁷ ὅποιος¹⁸ ἦν. Ὁ δὲ παρακύψας¹⁹ 25
 εἰς νόμον τέλειον²⁰ τὸν τῆς ἐλευθερίας²¹ καὶ παραμείνας,²² οὗτος οὐκ
 ἀκροατὴς¹¹ ἐπιλησμονῆς²³ γενόμενος ἀλλὰ ποιητής¹⁰ ἔργου, οὗτος
 μακάριος ἐν τῇ ποιήσει²⁴ αὐτοῦ ἔσται. Εἴ τις δοκεῖ θρησκός²⁵ εἶναι ἐν 26
 ὑμῖν, μὴ χαλιναγωγῶν²⁶ γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀπατῶν²⁷ καρδίαν αὐτοῦ,
 τούτου μάταιος²⁸ ἡ θρησκεία.²⁹ Θρησκεία²⁹ καθαρὰ καὶ ἀμίαντος³⁰ παρὰ 27
 θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι³¹ ὀρφανούς³² καὶ χήρας ἐν τῇ
 θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον³³ ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

¹ ταχύς, quickly, quick. ² βραδύς, slow. ³ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁴ ἀποτίθημι, put off, lay aside. ⁵ ῥυπαρία, ας, ἡ, filthiness, vulgarity. ⁶ περισσεία, ας, ἡ, superfluity, surplus. ⁷ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ⁸ πραῦτης, mildness, gentleness. ⁹ ἔμφυτος, implanted, inborn. ¹⁰ ποιητής, οὐ, ὁ, maker, doer. ¹¹ ἀκροατής, οὐ, ὁ, hearer, hearer of. ¹² παραλογίζομαι, deceive, mislead. ¹³ ἔοικα, be like, am like. ¹⁴ κατανοέω, observe, understand. ¹⁵ γενέσις, εως, ἡ, origin, birth. ¹⁶ ἔσοπτρον, ου, τό, mirror. ¹⁷ ἐπιλανθάνομαι, forget, neglect. ¹⁸ ὅποιος, what sort of, what kind of. ¹⁹ παρακύπτω, stoop to look, look. ²⁰ τέλειος, complete, perfect. ²¹ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ²² παραμένω, remain beside, continue. ²³ ἐπιλησμονή, ἡς, ἡ, forgetfulness. ²⁴ ποίησις, εως, ἡ, making, doing. ²⁵ θρησκός, religious. ²⁶ χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ²⁷ ἀπατάω, deceive, lead into error. ²⁸ μάταιος, vain, useless. ²⁹ θρησκεία, ας, ἡ, religion, worship. ³⁰ ἀμίαντος, undefiled, untainted. ³¹ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ³² ὀρφανός, orphan, bereaved. ³³ ἄσπιλος, spotless, unstained.

Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις¹ ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου ἡμῶν **2**
 Ἰησοῦ χριστοῦ τῆς δόξης. Ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν **2**
 ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος² ἐν ἐσθῇτι³ λαμπρᾷ,⁴ εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν
 ῥυπαρᾷ⁵ ἐσθῇτι,³ καὶ ἐπιβλέψῃτε⁶ ἐπὶ τὸν φοροῦντα⁷ τὴν ἐσθῆτα³ τὴν **3**
 λαμπράν,⁴ καὶ εἴπητε αὐτῷ, Σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ
 εἴπητε, Σὺ στῆθι ἐκεῖ, ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν⁸ μου: καὶ οὐ **4**
 διεκρίθητε⁹ ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε κριταὶ¹⁰ διαλογισμῶν¹¹ πονηρῶν; **5**
 Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο¹² τοὺς
 πτωχοὺς τοῦ κόσμου πλουσίους ἐν πίστει, καὶ κληρονόμους¹³ τῆς
 βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο¹⁴ τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; Ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε¹⁵ **6**
 τὸν πτωχόν. Οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν¹⁶ ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ
 ἔλκουσιν¹⁷ ὑμᾶς εἰς κριτήρια;¹⁸ Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν **7**
 ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; Εἰ μέντοι¹⁹ νόμον τελεῖτε βασιλικόν,²⁰ **8**
 κατὰ τὴν γραφὴν, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον²¹ σου ὡς σεαυτόν, καλῶς
 ποιεῖτε: εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε,²² ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι²³ **9**
 ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται.²⁴ Ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσει, **10**
 πταίσει²⁵ δὲ ἐν ἐνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος.²⁶ Ὁ γὰρ εἰπὼν, Μὴ **11**
 μοιχεύσεις,²⁷ εἶπεν καὶ, Μὴ φονεύσεις:²⁸ εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις,²⁷ φονεύσεις

¹ προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ² χρυσοδακτύλιος, with a gold ring. ³ ἐσθῆς, ἡτος, ἡ, clothing. ⁴ λαμπρός, bright, shining. ⁵ ῥυπαρός, filthy, soiled. ⁶ ἐπιβλέπω, look on (with favor), have regard for. ⁷ φορέω, wear, bear. ⁸ ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ⁹ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁰ κριτής, ου, ὁ, judge. ¹¹ διαλογισμός, οὔ, ὁ, reasoning, questioning. ¹² ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹³ κληρονόμος, ου, ὁ, heir, inheritor. ¹⁴ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ¹⁵ ἀτιμάζω, dishonor, disgrace. ¹⁶ καταδυναστεύω, oppress, overpower. ¹⁷ ἔλκω, drag, draw. ¹⁸ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ¹⁹ μέντοι, yet, however. ²⁰ βασιλικός, royal, connected with a king. ²¹ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ²² προσωποληπτέω, show partiality. ²³ ἐλέγχω, convict, reprove. ²⁴ παραβάτης, ου, ὁ, transgressor. ²⁵ πταίω, cause to stumble, stumble. ²⁶ ἐνοχος, involved in, liable. ²⁷ μοιχεύω, commit adultery. ²⁸ φονεύω, kill, murder.

δέ, γέγονας παραβάτης¹ νόμου. Οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε, ὥς 12
 διὰ νόμου ἐλευθερίας² μέλλοντες κρίνεσθαι. Ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος³ τῷ 13
 μὴ ποιήσαντι ἔλεος· κατακαυχᾶται⁴ ἔλεον κρίσεως.

Τί τὸ ὄφελος,⁵ ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; Μὴ 14
 δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; Ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ⁶ 15
 ὑπάρχωσιν καὶ λειπόμενοι⁷ ὧσιν τῆς ἐφημέρου⁸ τροφῆς,⁹ εἴπη δέ τις 16
 αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε¹⁰ καὶ χορτάζεσθε,¹¹ μὴ
 δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια¹² τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος;⁵ Οὕτως καὶ ἡ 17
 πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐστίν καθ' ἑαυτήν. Ἀλλ' ἐρεῖ τις, Σὺ 18
 πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω· δείξόν μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων
 σου, κἀγὼ δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου. Σὺ πιστεύεις ὅτι 19
 ὁ θεὸς εἷς ἐστίν· καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν, καὶ
 φρίσσουσιν.¹³ Θέλεις δὲ γινῶναι, ὦ¹⁴ ἄνθρωπε κενέ,¹⁵ ὅτι ἡ πίστις χωρὶς 20
 τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν; Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, 21
 ἀνενέγκας¹⁶ Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον;¹⁷ Βλέπεις ὅτι ἡ 22
 πίστις συνήργει¹⁸ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις
 ἐτελειώθη;¹⁹ Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, Ἐπίστευσεν δὲ 23
 Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος θεοῦ

¹ παραβάτης, ου, ὁ, transgressor. ² ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ³ ἀνέλεος, merciless, without mercy. ⁴ κατακαυχάομαι, exult over, triumph over. ⁵ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ⁶ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ⁷ λείπω, leave, leave behind. ⁸ ἐφήμερος, daily, for the day. ⁹ τροφή, ἡς, ἡ, food, nourishment. ¹⁰ θερμαίνω, warm. ¹¹ χορτάζω, eat until full, be filled. ¹² ἐπιτήδειος, necessary. ¹³ φρίσσω, shudder. ¹⁴ ὦ, Oh! omega. ¹⁵ κενός, empty, vain. ¹⁶ ἀναφέρω, bring up, offer. ¹⁷ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ¹⁸ συνεργέω, work together. ¹⁹ τελειόω, fill, fulfill.

ἐκλήθη. Ὅρατε τοίνυν¹ ὅτι ἐξ ἔργων δικαιούται ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ 24
πίστεως μόνον. Ὅμοίως δὲ καὶ Ῥαββὴ ἡ πόρνη² οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, 25
ὑποδεξαμένη³ τοὺς ἀγγέλους, καὶ ἑτέρα ὁδῶ ἐκβαλοῦσα; Ὡς περ γὰρ τὸ 26
σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτως⁴ καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν
ἔργων νεκρά ἐστιν.

Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μείζον κρίμα 3
ληψόμεθα. Πολλὰ γὰρ πταίομεν⁵ ἅπαντες. Εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει,⁵ 2
οὗτος τέλειος⁶ ἄνθρωπος, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι⁷ καὶ ὅλον τὸ σῶμα. Ἴδε, 3
τῶν ἵππων⁸ τοὺς χαλινούς⁹ εἰς τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι
αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν.¹⁰ Ἴδού, καὶ τὰ πλοῖα, 4
τηλικάυτα¹¹ ὄντα, καὶ ὑπὸ σκληρῶν¹² ἀνέμων ἐλαυνόμενα,¹³ μετάγεται
ὑπὸ ἐλαχίστου¹⁴ πηδαλίου,¹⁵ ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ¹⁶ τοῦ εὐθύνοντος¹⁷
βούληται. Οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστίν, καὶ μεγαλαυχεῖ.¹⁸ 5
Ἴδού, ὀλίγον πῦρ ἡλίκεν¹⁹ ὕλην²⁰ ἀνάπτει.²¹ Καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὃ 6
κόσμος τῆς ἀδικίας: οὕτως⁴ ἡ γλῶσσα καθίσταται²² ἐν τοῖς μέλεσιν
ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα²³ ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα²⁴ τὸν τροχόν²⁵ τῆς
γενέσεως,²⁶ καὶ φλογιζομένη²⁴ ὑπὸ τῆς γενένης.²⁷ Πᾶσα γὰρ φύσις²⁸ 7

¹ τοίνυν, accordingly, therefore. ² πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ³ ὑποδέχομαι, welcome, receive. ⁴ οὕτως, thus, so. ⁵ πταίω, cause to stumble, stumble. ⁶ τέλειος, complete, perfect. ⁷ χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ⁸ ἵππος, ου, ὁ, horse. ⁹ χαλινός, ου, ὁ, bit, bridle. ¹⁰ μετάγω, guide, direct. ¹¹ τηλικοῦτος, so great, so large. ¹² σκληρός, hard, rough. ¹³ ἐλαύνω, drive or push, row. ¹⁴ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹⁵ πηδάλιον, ου, τό, rudder, rudder of a ship. ¹⁶ ὁρμή, ης, ἡ, impulse, inclination. ¹⁷ εὐθύνω, make straight, guide. ¹⁸ μεγαλαυχέω, boast, am arrogant. ¹⁹ ἡλίκος, how great, how small. ²⁰ ὕλη, ης, ἡ, forest, wood. ²¹ ἀνάπτω, kindle, set on fire. ²² καθίστημι, set, constitute. ²³ σπιλόω, stain, defile. ²⁴ φλογίζω, set on fire, inflame. ²⁵ τροχός, ου, ὁ, wheel, course. ²⁶ γένεσις, εως, ἡ, origin, birth. ²⁷ γέεννα, ης, ἡ, gehenna, Gehenna. ²⁸ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature.

θηρίων τε καὶ πετεινῶν,¹ ἐρπετῶν² τε καὶ ἐναλίων,³ δαμάζεται⁴ καὶ
 δεδάμασται⁴ τῇ φύσει⁵ τῇ ἀνθρωπίνῃ⁶: τὴν δὲ γλώσσαν οὐδεὶς δύναται⁸ 8
 ἀνθρώπων δαμάσαι⁴: ἀκατάσχετον⁷ κακόν, μεστὴ⁸ ἰοῦ⁹ θανατηφόρου.¹⁰ 9
 Ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα¹¹
 τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν¹² θεοῦ γεγονότας: ἐκ τοῦ αὐτοῦ 10
 στόματος ἐξέρχεται εὐλογία¹³ καὶ κατάρα.¹⁴ Οὐ χρεῖ,¹⁵ ἀδελφοί μου,
 ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. Μήτι¹⁶ ἡ πηγὴ¹⁷ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς¹⁸ βρύει¹⁹ τὸ 11
 γλυκὺ²⁰ καὶ τὸ πικρόν;²¹ Μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκῇ²² ἐλαίας²³ 12
 ποιῆσαι, ἢ ἄμπελος²⁴ σύκα;²⁵ Οὕτως οὐδεμία πηγὴ¹⁷ ἄλυκόν²⁶ καὶ γλυκὺ
 ποιῆσαι ὕδωρ.

Τίς σοφὸς²⁷ καὶ ἐπιστήμων²⁸ ἐν ὑμῖν; Δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς²⁹ 13
 τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραΰτητι³⁰ σοφίας. Εἰ δὲ ζῆλον³¹ πικρόν²¹ ἔχετε καὶ 14
 ἐριθείαν³² ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε³³ καὶ ψεύδεσθε³⁴ κατὰ
 τῆς ἀληθείας. Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν³⁵ κατερχομένη,³⁶ ἀλλ' 15
 ἐπίγειος,³⁷ ψυχικὴ,³⁸ δαιμονιώδης.³⁹ Ὅπου γὰρ ζῆλος³¹ καὶ ἐριθεία,³² ἐκεῖ 16
 ἀκαταστασία⁴⁰ καὶ πᾶν φαῦλον⁴¹ πρᾶγμα.⁴² Ἡ δὲ ἄνωθεν³⁵ σοφία 17

¹ πετεινόν, ου, τό, bird. ² ἐρπετόν, οὔ, τό, creeping thing, reptile. ³ ἐνάλιος, belonging to the sea. ⁴ δαμάζω, tame, subdue. ⁵ φύσις, εως, ἡ, nature, inherent nature. ⁶ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁷ ἀκατάσχετος, unrestrainable, unruly. ⁸ μεστός, full. ⁹ ἰός, οὔ, ὁ, rust, poison. ¹⁰ θανατηφόρος, death-bringing, deadly. ¹¹ καταράσθαι, curse. ¹² ὁμοίωσις, εως, ἡ, likeness, resemblance. ¹³ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ¹⁴ κατάρα, ας, ἡ, curse, cursing. ¹⁵ χρεῖ, it is necessary, it ought. ¹⁶ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹⁷ πηγὴ, ἡς, ἡ, spring, fountain. ¹⁸ ὀπή, ἡς, ἡ, opening, hole. ¹⁹ βρύω, ου, τό, pour forth, cause to gush forth. ²⁰ γλυκύς, sweet. ²¹ πικρός, bitter, acrid. ²² συκῇ, ἡς, ἡ, fig tree. ²³ ἐλαία, ας, ἡ, olive tree. ²⁴ ἄμπελος, ου, ἡ, vine. ²⁵ σύκον, ου, τό, fig. ²⁶ ἄλυκός, salty, saltine. ²⁷ σοφός, wise. ²⁸ ἐπιστήμων, expert, skilled. ²⁹ ἀναστροφή, ἡς, ἡ, conduct, behavior. ³⁰ πραΰτης, mildness, gentleness. ³¹ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ³² ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ³³ κατακαυχάσθαι, exult over, triumph over. ³⁴ ψεύδομαι, lie. ³⁵ ἄνωθεν, from above, again. ³⁶ κατέρχομαι, come down, go down. ³⁷ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ³⁸ ψυχικός, natural, worldly-minded. ³⁹ δαιμονιώδης, demonic, devilish. ⁴⁰ ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ⁴¹ φαῦλος, worthless, bad. ⁴² πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter.

πρῶτον μὲν ἀγνή¹ ἐστίν, ἔπειτα² εἰρηνική,³ ἐπεικής,⁴ εὐπειθής,⁵ μεστή⁶
 ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος⁷ καὶ ἀνυπόκριτος.⁸ Καρπὸς δὲ 18
 τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

Πόθεν πόλεμοι⁹ καὶ μάχαι¹⁰ ἐν ὑμῖν; Οὐκ ἐντεῦθεν,¹¹ ἐκ τῶν ἡδονῶν¹² 4
 ὑμῶν τῶν στρατευομένων¹³ ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; Ἐπιθυμεῖτε,¹⁴ καὶ 2
 οὐκ ἔχετε: φονεύετε¹⁵ καὶ ζηλοῦτε,¹⁶ καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν:¹⁷
 μάχεσθε¹⁸ καὶ πολεμεῖτε,¹⁹ οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς: αἰτεῖτε, 3
 καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι²⁰ κακῶς²¹ αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς¹² ὑμῶν
 δαπανήσητε.²² Μοιχοὶ²³ καὶ μοιχαλίδες,²⁴ οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία²⁵ τοῦ 4
 κόσμου ἐχθρὰ²⁶ τοῦ θεοῦ ἐστίν; Ὃς ἂν οὖν βουλευθῇ φίλος εἶναι τοῦ
 κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται.²⁷ Ἡ δοκεῖτε ὅτι κενῶς²⁸ ἡ γραφὴ 5
 λέγει; Πρὸς φθόνον²⁹ ἐπιποθεῖ³⁰ τὸ πνεῦμα ὃ κατώκησεν ἐν ἡμῖν. 6
 Μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν: διὸ λέγει, Ὁ θεὸς ὑπερηφάνους³¹
 ἀντιτάσσεται,³² ταπεινοῖς³³ δὲ δίδωσιν χάριν. Ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ: 7
 ἀντίστητε³⁴ δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύζεται ἀφ' ὑμῶν. Ἐγγίσατε τῷ θεῷ, 8
 καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν: καθαρίσατε χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἀγνίσατε³⁵ καρδίας,
 διψυχοί.³⁶ Ταλαιπωρήσατε³⁷ καὶ πενθήσατε³⁸ καὶ κλαύσατε: ὁ γέλως³⁹ 9

¹ ἀγνός, pure, holy. ² ἔπειτα, then, after this. ³ εἰρηνικός, peaceable, peaceful. ⁴ ἐπεικής, yielding, gentle. ⁵ εὐπειθής, compliant, obedient. ⁶ μεστός, full.
⁷ ἀδιάκριτος, unwavering, unambiguous. ⁸ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ⁹ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ¹⁰ μάχη, ης, ἡ, fight, conflict. ¹¹
 ἐντεῦθεν, hence, on each side. ¹² ἡδονή, ης, ἡ, pleasure, lust. ¹³ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ¹⁴ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹⁵
 φονεύω, kill, murder. ¹⁶ ζηλόω, be zealous, am jealous. ¹⁷ ἐπιτυγχάνω, obtain, attain. ¹⁸ μάχομαι, fight, quarrel. ¹⁹ πολεμέω, wage war, make war. ²⁰
 διότι, because, on this account. ²¹ κακῶς, badly, evilly. ²² δαπανᾶω, spend, spend freely. ²³ μοιχός, οὔ, ὁ, adulterer. ²⁴ μοιχαλίδις, ἴδος, ἡ, adulteress. ²⁵
 φιλία, ας, ἡ, friendship, love. ²⁶ ἐχθρὰ, ας, ἡ, enmity, hostility. ²⁷ καθίστημι, set, constitute. ²⁸ κενῶς, no purpose, in vain. ²⁹ φθόνος, ου, ὁ, envy,
 grudge. ³⁰ ἐπιποθέω, long for, strain after. ³¹ ὑπερήφανος, arrogant, haughty. ³² ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ³³ ταπεινός, humble,
 downcast. ³⁴ ἀντίστημι, resist, oppose. ³⁵ ἀγνίζω, purify, cleanse. ³⁶ διψυχος, double-minded, hesitating. ³⁷ ταλαιπωρέω, endure hardship,
 be miserable. ³⁸ πενθέω, mourn, lament. ³⁹ γέλως, ωτος, ὁ, laughter.

ὑμῶν εἰς πένθος¹ μεταστραφήτω,² καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν.³ 10

Ταπεινώθητε⁴ ἐνώπιον τοῦ κυρίου, καὶ ὑψώσει⁵ ὑμᾶς.

Μὴ καταλαλεῖτε⁶ ἀλλήλων, ἀδελφοί. Ὁ καταλαλῶν⁶ ἀδελφοῦ, καὶ κρίνων 11

τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ⁶ νόμου, καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον

κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητῆς⁷ νόμου, ἀλλὰ κριτῆς.⁸ Εἷς ἐστὶν ὁ νομοθέτης,⁹ ὁ 12

δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι· σὺ δὲ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἕτερον;

Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες, Σήμερον καὶ αὔριον¹⁰ πορευσώμεθα εἰς τήνδε¹¹ τήν 13

πόλιν, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν¹² ἓνα, καὶ ἐμπορευσώμεθα,¹³ καὶ

κερδήσωμεν·¹⁴ οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε¹⁵ τὸ τῆς αὔριον.¹⁰ Ποία γὰρ ἡ ζωὴ 14

ὑμῶν; Ἀτμὶς¹⁶ γὰρ ἔσται ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα¹⁷ δὲ καὶ

ἀφανιζομένη.¹⁸ Ἀντὶ¹⁹ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, Ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ 15

ζήσωμεν, καὶ ποιήσωμεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. Νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς 16

ἀλαζονείαις²⁰ ὑμῶν· πᾶσα καύχησις²¹ τοιαύτη πονηρὰ ἐστίν. Εἰδότι οὖν 17

καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν.

¹ πένθος, ους, τό, mourning, sorrow. ² μεταστρέφω, change, turn (about). ³ κατήφεια, ας, ἡ, gloominess, dejection. ⁴ ταπεινῶ, humble, humiliate. ⁵ ὑψόω, lift up, exalt. ⁶ καταλαλέω, speak evil of, slander. ⁷ ποιητής, οὔ, ὁ, maker, doer. ⁸ κριτής, ου, ὁ, judge. ⁹ νομοθέτης, ου, ὁ, lawgiver, legislator. ¹⁰ αὔριον, tomorrow. ¹¹ ὅδε, this (here), this here. ¹² ἐνιαυτός, οὔ, ὁ, year. ¹³ ἐμπορεύομαι, engage in business. ¹⁴ κερδαίνω, gain, win. ¹⁵ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹⁶ ἀτμὶς, ἴδος, ἡ, vapor, breath. ¹⁷ ἔπειτα, then, after this. ¹⁸ ἀφανίζω, destroy, cause to disappear. ¹⁹ ἀντί, instead of, in place of. ²⁰ ἀλαζονεία, ας, ἡ, pretension, arrogance. ²¹ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting.

Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες¹ ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις² ὑμῶν **5**
 ταῖς ἐπερχομέναις.³ Ὁ πλοῦτος⁴ ὑμῶν σέσηπεν,⁵ καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν **2**
 σητόβρωτα⁶ γέγονεν· ὁ χρυσὸς⁷ ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος⁸ κατίωται,⁹ καὶ ὁ **3**
 ἰὸς¹⁰ αὐτῶν εἰς μαρτύριον¹¹ ὑμῖν ἔσται, καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς
 πῦρ. Ἐθησαυρίσατε¹² ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. Ἴδού, ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν **4**
 τῶν ἀμησάντων¹⁴ τὰς χώρας ὑμῶν, ὁ ἀπεστερημένος¹⁵ ἀφ' ὑμῶν,
 κρᾶζει· καὶ αἱ βοαὶ¹⁶ τῶν θερισάντων¹⁷ εἰς τὰ ὄτα κυρίου Σαβαώθ¹⁸
 εἰσεληλύθασιν. Ἐτρυφήσατε¹⁹ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε·²⁰ **5**
 ἐθρέψατε²¹ τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς.²² Κατεδικάσατε,²³ **6**
 ἐφονεύσατε²⁴ τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται²⁵ ὑμῖν.

Μακροθυμήσατε²⁶ οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας²⁷ τοῦ κυρίου. Ἴδού, ὁ **7**
 γεωργὸς²⁸ ἐκδέχεται²⁹ τὸν τίμιον³⁰ καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν²⁶ ἐπ'
 αὐτόν, ἕως λάβῃ ὑετὸν³¹ πρώϊμον³² καὶ ὄψιμον.³³ Μακροθυμήσατε²⁶ καὶ **8**
 ὑμεῖς, στηρίξατε³⁴ τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία²⁷ τοῦ κυρίου
 ἤγγικεν. Μὴ στενάζετε³⁵ κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθήτε· ἰδού, **9**
 ὁ κριτὴς³⁶ πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. Ὑπόδειγμα³⁷ λάβετε, ἀδελφοί μου, **10**

¹ ὀλολύζω, cry out, wail. ² ταλαιπωρία, ας, ἡ, distress, misery. ³ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁴ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁵ σήπω, decay, rot. ⁶ σητόβρωτος, moth-eaten. ⁷ χρυσός, οὔ, ὁ, gold, anything made of gold. ⁸ ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ⁹ κατίω, rust. ¹⁰ ἰός, οὔ, ὁ, rust, poison. ¹¹ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹² θησαυρίζω, lay up, store up. ¹³ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹⁴ ἀμάω, harvest, collect. ¹⁵ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ¹⁶ βοή, ἡς, ἡ, outcry, shout. ¹⁷ θερίζω, reap, gather. ¹⁸ σαβαώθ, hosts, armies. ¹⁹ τρυφάω, live for pleasure, revel. ²⁰ σπαταλάω, live extravagantly. ²¹ τρέφω, make to grow, nourish. ²² σφαγή, ἡς, ἡ, slaughter, sacrifice. ²³ καταδικάζω, pass sentence upon, condemn. ²⁴ φονεύω, kill, murder. ²⁵ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ²⁶ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ²⁷ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ²⁸ γεωργός, οὔ, ὁ, farmer, worker of the soil. ²⁹ ἐκδέχομαι, await, expect. ³⁰ τίμιος, precious, honorable. ³¹ ὑετός, ου, ὁ, rain. ³² πρώϊμος, dawning, early. ³³ ὄψιμος, ου, ὁ, late rain, spring rain. ³⁴ στηρίζω, establish, fix firmly. ³⁵ στενάζω, groan (internally), sigh deeply. ³⁶ κριτής, ου, ὁ, judge. ³⁷ υπόδειγμα, τος, τό, copy, example.

τῆς κακοπαθείας,¹ καὶ τῆς μακροθυμίας,² τοὺς προφῆτας οἱ ἐλάλησαν
 τῷ ὀνόματι κυρίου. Ἰδοὺ, μακαρίζομεν³ τοὺς ὑπομένοντας·⁴ τὴν 11
 ὑπομονὴν Ἰῶβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος κυρίου ἴδετε, ὅτι
 πολὺσπλαγχνός⁵ ἐστὶν καὶ οἰκτίρμων.⁶

Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανόν, μήτε τὴν 12
 γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον·⁷ ἦτω δὲ ὑμῶν τὸ ναί, ναί, καὶ τὸ οὐ, οὐ: ἵνα
 μὴ εἰς ὑπόκρισιν⁸ πέσητε.

Κακοπαθεῖ⁹ τις ἐν ὑμῖν; Προσευχέσθω. Εὐθυμεῖ¹⁰ τις; Ψαλλέτω.¹¹ 13
 Ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; Προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς
 ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτόν, ἀλείψαντες¹² αὐτὸν ἐλαίῳ¹³
 ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου: καὶ ἡ εὐχὴ¹⁴ τῆς πίστεως σώσει τὸν 15
 κάμνοντα,¹⁵ καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος: καὶ ἂν¹⁶ ἁμαρτίας ἢ πεπονηκώς,
 ἀφεθήσεται αὐτῷ. Ἐξομολογεῖσθε¹⁷ ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα,¹⁸ καὶ 16
 εὐχεσθε¹⁹ ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῇτε. Πολὺ ἰσχύει δέησις²⁰ δικαίου
 ἐνεργουμένη.²¹ Ἡλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς²² ἡμῖν, καὶ προσευχῇ 17
 προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι:²³ καὶ οὐκ ἔβρεξεν²³ ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς²⁴
 τρεῖς καὶ μῆνας²⁵ ἕξ.²⁶ Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν²⁷ 18

¹ κακοπάθεια, ας, ἡ, suffering, affliction. ² μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ³ μακαρίζω, consider blessed, happy. ⁴ ὑπομένω, tarry, endure. ⁵ πολὺσπλαγχνος, sympathetic, compassionate. ⁶ οἰκτίρμων, merciful, compassionate. ⁷ ὅρκος, ου, ὁ, oath. ⁸ ὑπόκρισις, εως, ἡ, hypocrisy. ⁹ κακοπαθέω, suffer hardship, misfortune. ¹⁰ εὐθυμέω, be cheerful, am cheerful. ¹¹ ψάλλω, sing, sing praise. ¹² ἀλείφω, anoint. ¹³ ἔλαιον, ου, τό, olive oil. ¹⁴ εὐχή, ἡς, ἡ, prayer, vow. ¹⁵ κάμνω, be weary, ill. ¹⁶ καὶ, and if, even if. ¹⁷ ἐξομολογέω, confess, profess. ¹⁸ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹⁹ εὐχομαι, pray, wish. ²⁰ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ²¹ ἐνεργέω, work, effect. ²² ὁμοιοπαθής, with the same nature. ²³ βρέχω, send rain, rain. ²⁴ ἐνιαυτός, οὔ, ὁ, year. ²⁵ μῆν, ὁ, month, certainly. ²⁶ ἕξ, six, 6. ²⁷ ὑετός, ου, ὁ, rain.

ἔδωκεν, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν¹ τὸν καρπὸν αὐτῆς.

Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις 19

αὐτόν, γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἀμαρτωλὸν ἐκ πλάνης² ὁδοῦ αὐτοῦ 20

σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει³ πλῆθος ἀμαρτιῶν.

¹ βλαστάνω, sprout, produce. ² πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ³ καλύπτω, cover, veil.